

Beschrijvingen workshops

1+1=3
**Ontdek jouw
meerwaarde!**

**Congres
Huiselijk Geweld**
Maandag 16 december 2013

Workshop 1 Stalking; van opsporing naar dreigingsmanagement **Cleo Brandt en Bianca Voerman (Recherchepsychologen bij de Landelijke Eenheid)**

De meeste mensen kennen het begrip stalking vanuit de media: beroemdheden die worden gevolgd of lastiggevalen door fans. Maar ook als je geen beroemdheid bent, kun je te maken krijgen met stalking. Stalking komt relatief vaak voor, zeker als het gaat om stalking door een ex-relatie. Stalking is ingrijpend en kan verstrekkende gevolgen hebben, voor zowel het slachtoffer en zijn of haar omgeving als ook voor de stalker zelf. Wat zijn risicofactoren in stalking zaken? Wie is 'de' stalker? En vooral: hoe kunnen we als politie effectiever optreden bij stalking? Een praktijkgerichte workshop waarin wordt betoogd de aandacht te verleggen van opsporing naar dreigingsmanagement.

Workshop 2 “Huisverbod – Ontdek de meerwaarde” **George Krijnen (Eenheid Midden-Nederland), Peter van Wiechen (Eenheid Brabant-Oost) en Katrien de Vaan (Regioplan Beleidsonderzoeken)**

De wet Tijdelijk Huisverbod staat inmiddels aardig op de agenda. In deze workshop zal ingegaan worden op de operationele uitvoering van het Huisverbod door de politie. Tevens zal er gesproken worden over Jurisprudentie m.b.t. het Huisverbod. Een onderzoek naar de effectiviteit van het Huisverbod wordt eveneens in deze workshop belicht.

Workshop 3 Waarom aandacht voor dierenmishandeling in gezinnen zo belangrijk is **Prof.dr. M.J. Enders-Slegers (Open Universiteit Heerlen), M. Verbaarschot, (Recherchekundige Eenheid Zeeland West Brabant) en Serge Smulders (Coördinator dierenpolitie Eenheid Oost Nederland)**

Onderzoeken in Nederland en in andere delen van de wereld laten zien dat er meerdere relaties zijn tussen Huiselijk Geweld en Dierenmishandeling en dat aandacht voor deze relaties mogelijkheden biedt voor snellere opsporing van en eerder ingrijpen in geweldsituaties (Enders-Slegers & Janssen, 2009, Garnier & Enders, 2012, Arkow, 2013).

Deze workshop biedt inzichten in de mechanismen en achtergronden van deze relaties (M.J.Enders-Slegers), waarbij uitgebreid stil gestaan wordt bij de relatie tussen kindermishandeling en de mishandeling van dieren door kinderen (M. Verbaarschot) en er voorbeelden worden gegeven uit de praktijk van alledag (Serge Smulders, dierenpolitie)

Doel is het belang van aandacht voor dierenmishandeling in gezinnen duidelijk te maken en te focussen op de mogelijkheden die erdoor geboden worden eerder in te grijpen en erger te voorkomen.

Workshop 4 Bang voor je kind?
Elize Post en Remy Vink (onderzoekers TNO)

Een jongen dreigt het huis in brand te steken als hij zijn zin niet krijgt. Hij heeft al eerder zijn vader bewerkt met een fietsketting. Omdat de WiFi het niet deed. Moeder logeert sinds enkele weken met de jongste bij oma. Ze zijn bang. Bang voor hun eigen kind. Huiselijk geweld gepleegd door jongeren tegen hun ouders komt vaker voor dan je denkt. Bij de politie betreft dit naar schatting een op de tien huiselijk geweld - incidenten. In Nederland is nauwelijks iets bekend over deze vorm van geweld. TNO en MOVISIE voerden daarom verkennend onderzoek uit naar de aard en omvang van huiselijk geweld door jongeren van 12 - 23 jaar tegen hun ouders. De onderzoekers spraken ook met ouders. In deze workshop vertellen zowel de onderzoekers als een van de ouders over hun bevindingen en aanbevelingen.

Workshop 5 Jij en ik in gesprek. Over geweld!
Roef Mensink, Ilse van Kemenade en Roos Heuff (Trainingsgroep Wilde Kastanje Culemborg)

Trainersgroep Wilde Kastanje is gespecialiseerd in gesprekstrainingen voor professionals bij emotioneel beladen onderwerpen. Met volwassenen en kinderen praten over huiselijk geweld in hun thuissituatie. In deze workshop zet een acteur een levensecht personage neer. We werken met de metafoer van lichtbundels op de ik en de jij positie in het gesprek. Door de ik en de jij positie vol in het licht te zetten ontstaat er een ruimte waarin een wij positie kan ontstaan. Een meerwaarde! Intrigerend, leerzaam, verhelderend en leuk om te oefenen.

Workshop 6 Huiselijk Geweld en ZSM
Chaira Ament (ZSM officier van Justitie, arrondissement Zeeland-West Brabant), Gerriane Rozema (Manager Steunpunt Huiselijk geweld, regio Midden Brabant) en Marij Bennenbroek (Operationeel chef Politie, Zorg en Veiligheidshuis Midden Brabant, Eenheid Zeeland-West Brabant)

ZSM is de nieuwe manier waarop politie en justitie gezamenlijk met de strafrechtelijke ketenpartners strafzaken afdoen. Deze werkwijze is niet enkel gericht op een snelle afdoening maar ook op een slimme, selectieve, samenlevingsgerichte wijze. Ook huiselijk geweld zaken worden op deze nieuwe wijze afgedaan. Voor een goede weging van deze zaken is vaak echter ook niet strafrechtelijke informatie van belang. En soms leent een casus zich niet voor afdoening binnen dit ZSM kader. Hoe zorg je er nu voor dat de juiste informatie op het juiste moment beschikbaar is en dat je de juiste zaken ook op de juiste plek afdoet? Hoe zorg je voor een adequate (gezinsaanpak) voor zowel verdachte als gezinsleden en hoe verminder je de huiselijke geweld recidive? In deze workshop geven wij u een inkijkje in de wijze waarop in de regio Zeeland-West-Brabant wordt omgegaan met deze dilemma's.

Workshop 7 Beter Informatie gestuurd werken (BIGW)
Richard Heesbeen (Eenheid Utrecht) en Anke van Son (Eenheid Brabant-Noord)

Deze workshop gaat in op de rol en functie van het RTIC. Waar let een RTIC op en waar moet een RTIC op letten! Ook komen huiselijk geweld in relatie tot sturingsinformatie en Real time sturingsinformatie in relatie tot huiselijk geweld aan de orde.

RTIC 0 tot 5 minuten en 0 tot 60 minuten!

Workshop 8 Ouderenmishandeling "Je ziet het pas als je het gelooft" *Marianne van der Krans (SHG Utrecht) en Annemiek Goes (MOVISIE)*

Bij veel zelfstandig wonende ouderen blijkt het voor te komen: ouderenmishandeling. Ouderen die bijvoorbeeld worden vastgebonden omdat ze anders weglopen. Kinderen die boodschappen voor hun hulpbehoevende ouder doen, maar tegelijk stiekem ook eigen boodschappen afrekenen. Buren die een alleenstaande oudere meenemen naar de notaris en daar laten vast leggen dat zij erfgenamen worden. Allemaal situaties waarin soms dingen gebeuren die niet kunnen. Er wordt zelden melding of aangifte gedaan. In deze interactieve en informatieve workshop bespreken wij wat de politie kan doen om ouderenmishandeling vroegtijdig te signalen en te stoppen.

Workshop 9 House on fire; Politieaanpak Huiselijk geweld vanuit het slachtofferperspectief.

Slachtoffers van huiselijk geweld ervaren de situatie waarin ze zitten veelal als (levens)bedreigend. Alsof hun huis in brand staat. Omstanders en ook politie mensen die op huisbezoek komen, zien niet altijd het gevaar omdat het vuur voor de buitenwereld niet zichtbaar. Slachtoffers en daders houden het smeulende gevaar goed verborgen. Het is van belang, soms zelfs van levensbelang, dat politie mensen goed het verschil zien tussen wat het slachtoffer zegt en welke signalen ze afgeeft. Meestal zijn deze niet gelijkend, omdat het slachtoffer niet durft te zeggen dat de vlammen wel zijn gedoofd maar het smeulen nooit vanzelf stopt. In de workshop nodigen ex-slachtoffers van partnergeweld politie mensen uit om ervaringen en kennis met elkaar te delen. De ex-slachtoffers geven daarbij feedback op het optreden van politie en vertellen welke informatie behoeft slachtoffers van partnergeweld hebben. Om zo gezamenlijk te bekijken wat we van elkaar kunnen leren en welke verbeterpunten daar uit voort kunnen vloeien; Zodat via een mooi voorbeeld van 1+1=3 de aanpak veiliger wordt.

Workshop 10 De familierechercheur bij fataal huiselijk geweld *Theo Vermeulen en Petra Verlaan (Eenheid Amsterdam)*

In de workshop zal de bijzondere rol van de familierechercheur belicht worden die zij hebben als het gaat om inzet bij een ernstig delict als het dan huiselijk geweld betreft. De familierechercheur wordt dat als koppel ingezet om intermediair te zijn tussen het onderzoeksteam en de nabestaanden of slachtoffers. In een aantal gevallen blijkt de rol van de familierechercheurs dan heel moeilijk te zijn want soms zijn beiden verdachten, zijn de families van de slachtoffers ineens tegenstanders van elkaar of gaan nabestaanden elkaar feitelijk te lijf. De rol van de familierechercheurs om hier tussen te komen te staan zonder dat zij inhoudelijk precies weten wat er allemaal gebeurd is (rol van familierechercheurs is buiten het team georganiseerd) leveren soms heel bijzondere situaties op die je je vooraf niet kan voorstellen. Tijdens de workshop zal de rol en de taak van de familierechercheur worden neergezet.

Workshop 11 Goed met Gek? *Andrea Heldoorn en Beate Looman (Stichting Goed met Gek)*

Tijdens uw dagelijkse werkzaamheden krijgt u regelmatig te maken met mensen met psychische of psychiatrische problematiek. Zo kan een persoon depressief zijn of lijden aan een psychose. Of misschien komt de persoon verward over. Dit is niet altijd makkelijk te herkennen en dit bemoeilijkt soms de omgang met deze mensen. Zij kunnen in uw ogen misschien vreemd of oninvoelbaar kunnen reageren. Hierdoor kunnen mogelijk sneller conflicten of incidenten ontstaan. Hoe signaleert u dat? En wat doet u dan? Wat kunt u beter niet doen? Stichting Goed met Gek biedt basiskennis en basisvaardigheden om hier op een juiste manier mee om te gaan: Hoe goed om te gaan met gek gedrag?

Workshop 12 Dienstverlening en huiselijk geweld.. doen we het goed?
*Gerda Dijksman (Projectleider Dienstverlening Noord Nederland) en
Walter Weynschenk (Landelijk projectmanager Dienstverlening)*

Binnen het dienstverleningsconcept is huiselijk geweld nog niet geborgd. In deze workshop willen wij samen met jullie bezien welke dienstverlening het best past bij slachtoffer/plegers en hun kinderen in situaties van huiselijk geweld. Jullie inbreng is daarbij van groot belang.

Workshop 13 (V)echtscheiding, wie heeft er nog zorg voor de kinderen"
*Martine Groen (Psychologe/psychotherapeute en oprichtster van het Instituut voor
geschillen te Amsterdam)*

Vechtscheidingen nemen toe. In 70% van de gevallen gaat scheiden goed en in 30% wordt er meer gevochten dan voorheen. In 15% gaat het met geweld. De strijd wordt vaak gevoerd over de rugen van de kinderen.

Scheidingen kunnen zomaar 5 tot 7 jaren in beslag nemen omdat het gevecht gejuridiseerd wordt. Procederen neemt eindeloos veel tijd in beslag en de politie wordt opgezadeld met talloze aangiften. Conflicten die zijn ontstaan in een huwelijk, worden uit hun context gelicht en juridisch vertaald. Soms is het moeilijk om onderscheid te maken tussen huiselijk geweld en vechtscheidingen. Deze zaken lopen in 15% door elkaar heen. Voor geweld in intieme sfeer zijn protocollen ontwikkeld, maar bij vechtscheidingen is het vaak niet helder wat er gebeurt.

In deze workshop gaan we na welke bellen moeten gaan rinkelen bij politie en justitie als de strijd verder escaleert.

Workshop 14 "Zijn gezinsdrama's te voorkomen"?
*Jenny Hogenelst en Matthie Kroezen (Procesmanagers tijdelijk huisverbod en code
rood)*

Code Rood-groep: het gaat dan om acute huiselijk geweld situaties, waarbij onmiddellijk moet worden ingegrepen; bijvoorbeeld een vader die dreigt om zijn vrouw en kinderen te doden. Daarnaast is er de groep van de z.g. "Intimate Terrorisme" Huiselijk geweldplegers die soms jarenlang hun partner terroriseren. Deze laatste situaties zijn vaak slecht in beeld bij de politie door contactvermijding door slachtoffers. Het is mogelijk gebleken om een verscherpte aanpak uit te voeren voor Code Rood-zaken: door gerichte screening van alle zaken kwamen zaken aan de orde die niet eerder in beeld waren bij andere instellingen; door frequenter multidisciplinair casusoverleg kon men sneller en gericht handelen; het face to face overleg zorgde voor een betere kruisbestuiving en tenslotte kwamen de slachtoffers, partners maar vooral kinderen beter in beeld.

Workshop 15 Het leed dat kindermishandeling heet
Anja Hummel (Eenheid Noord-Nederland) en Sara Etty (gemeente Rotterdam)

Bij de aanpak van kindermishandeling is een nauwe samenwerking tussen onder meer politie en AMK/BJZ onontbeerlijk. Signalen komen soms alleen bij de ene partij en soms alleen bij de andere partij binnen, terwijl beide partijen veelal betrokken moeten worden om tot een goede en passende aanpak te komen. Anders kunnen bijvoorbeeld bepaalde interventies, zoals een huisverbod, niet ingezet worden daar waar dat wel nodig en mogelijk is. Maar hoe komt de juiste informatie, op het juiste moment, in de juiste vorm op de juiste plek? Verstaan partijen elkaar wel altijd voldoende, of communiceren en interpreteren we informatie over en weer anders? Tijdens deze interactieve workshop zullen deze en andere vragen worden besproken aan de hand van enerzijds het systeem van politie zorgformulieren en anderzijds de Rotterdamse werkwijze geplande screening huisverbod bij kindermishandeling.

Workshop 16 Intensief thuistraject doorbreekt patronen door verbinding
Edith Willems (Projectmanager Ambulant Amsterdam en Flevoland) en
Bert Vissers (Adviseur beleid- en methodiekontwikkeling Noord-Holland, Amsterdam
en Flevoland)

Oranje Huis Thuis is een nieuw hulpverleningstraject van Blijf Groep, dat door het intensieve karakter kan dienen als een alternatief voor (vervolg-)opvang. Het traject is in eerste instantie gericht op de veiligheid van alle gezinsleden. In tweede instantie wordt samen met de gezinsleden naar mogelijkheden gezocht hoe de veiligheid op lange termijn gewaarborgd kan worden en hoe de geweldpatronen doorbroken kunnen worden. In samenspraak met alle gezinsleden worden mensen uit de persoonlijke omgeving betrokken én wordt nauw samengewerkt met andere (hulp-)organisaties zoals GGZ, GGD, BJZ, politie en wijkgerichte teams. In de workshop is op interactieve wijze aandacht voor de samenwerking met de politie en Justitie, de methodische achtergrond en de concrete ervaringen uit de praktijk.